

Виконавче провадження в умовах воєнного стану: нові виклики і системні проблеми; порядок і організація примусового виконання рішень судів та інших органів у період воєнного стану

Повномасштабне російське вторгнення і запроваджений воєнний стан докорінно змінили ситуацію в країні, зокрема у системі примусового виконання судових рішень. В практичній площині з початку війни проти російській федерації в Україні було прийнято декілька важливих нормативно-правових актів, які змінили процедуру виконавчого провадження. З організаційного боку система виконавчого провадження зазнала під час війни значних перешкод і випробувань. Після 24 лютого 2022 року сфера примусового виконання рішень в Україні фактично зупинилася, а приватні виконавці зіткнулися з чималою кількістю перешкод як суто об'єктивного, так і нормативно-правового характеру. Нині, коли бліцкриг росії в Україні провалився, здійснюється деокупація тимчасово захоплених ворожою армією територій поновлення і розвиток системи примусового виконання судових рішень постають перед державою з акцентами на завдання щодо адаптації української системи примусового виконання рішень до кращих європейських практик, особливо з огляду на поточні перспективи членства України в Європейському Союзі. Пропоноване видання стане в нагоді здобувачам правової освіти та їх викладачам, практикуючим спеціалістам – державним і приватним виконавцями, а також іншим зацікавленим і вдумливим читачам

ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ:

- НОВІ ВИКЛИКИ І СИСТЕМНІ ПРОБЛЕМИ
- ПОРЯДОК І ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СУДІВ ТА ІНШИХ ОРГАНІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ
- ЗУПИНЕННЯ ВИКОНАВЧИХ ДІЙ
- ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ, БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ВИКОНАВЦІВ
- ЗМІНИ І НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА, СУДОВА ПРАКТИКА

Видавничий дім
«ПРОФЕСІОНАЛ»

Київ – 2023

Укладачі:

Копотун Ігор Миколайович — доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем запобігання кримінальним правопорушенням Донецького державного університету внутрішніх справ;

Коропатнік Ігор Михайлович — доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри правового забезпечення Військового інституту Національного університету імені Тараса Шевченка, полковник юстиції;

Микитюк Микола Андрійович — доктор юридичних наук, доцент, професор спеціальної кафедри №1 Інституту Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, полковник;

Павлюк Олександр Олексійович — начальник штабу-заступник командувача Сухопутних військ Збройних сил України, кандидат військових наук, генерал-лейтенант;

Пасіка Сергій Петрович — кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Науково-дослідного центру Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

Виконавче провадження в умовах воєнного стану: нові виклики і системні проблеми; В 43 порядок і організація примусового виконання рішень судів та інших органів у період воєнного стану; зупинення виконавчих дій; оскарження рішень, дій, бездіяльності виконавців; зміни і новели законодавства, судова практика. / Укл.: Копотун І. М., Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Пасіка С. П., Петков С. В. — Київ. ВД «Професіонал», 2023. — 632 с.

ISBN 978-611-01-2914-5

Повномасштабне російське вторгнення і запроваджений воєнний стан докорінно змінили ситуацію в країні, зокрема у системі примусового виконання судових рішень.

В практичній площині з початку війни проти російській федерації в Україні було прийнято декілька важливих нормативно-правових актів, які змінили процедуру виконавчого провадження.

З організаційного боку система виконавчого провадження зазнала під час війни значних перешкод і випробувань. Після 24 лютого 2022 року сфера примусового виконання рішень в Україні фактично зупинилася, а приватні виконавці зіткнулися з чималою кількістю перешкод як суто об'єктивного, так і нормативно-правового характеру.

Нині, коли бліцкриг росії в Україні провалився, здійснюється деокупація тимчасово захоплених ворожою армією територій поновлення і розвиток системи примусового виконання судових рішень постають перед державою з акцентами на завдання щодо адаптації української системи примусового виконання рішень до кращих європейських практик, особливо з огляду на поточні перспективи членства України в Європейському Союзі.

Пропоноване видання стане в нагоді здобувачам правової освіти та їх викладачам, практикуючим спеціалістам – державним і приватним виконавцями, а також іншим зацікавленим і вдумливим читачам.

ВСТУП

Повномасштабне російське вторгнення і запроваджений воєнний стан докорінно змінили ситуацію в країні, зокрема у системі примусового виконання судових рішень.

При цьому проблеми на тільки у тих вимушених законодавчих змінах, що делеговані повномасштабними воєнними діями на території країни, тимчасовою окупацією деяких областей, процесом загального падіння економіки України у 2022-2023. На ці об'єктивні причини накладаються у повній мірі давні системні проблеми системи примусового виконання судових рішень, коли у довоєнні часи за рішеннями судів та інших органів кредиторам повертали лише 2,6% від належних сум — тобто щоб було більш наглядно: зі 100 грн лише 2 грн 60 коп. На жаль, є підстави вважати, що в умовах війни і подальшого загального падіння економіки цей рівень може стати ще нижчим.

В практичній площині з початку війни проти російській федерації в Україні було прийнято декілька важливих нормативно-правових актів, які змінили процедуру виконавчого провадження. Передусім ці зміни у 2022 році були спрямовані на **забезпечення життєдіяльності населення в умовах воєнного стану**. По-перше, було забезпечене певне послаблення щодо боржників-фізичних осіб у виконавчому провадженні (більш докладно в основних матеріалах цього видання), тобто Держава, таким чином, намагається уберегти доходи боржників, розуміючи за яких умов має жити людина під час війни, наслідком якої є як соціальна, так і економічна кризи, через що погіршується рівень життя; а по-друге, здійснено захист прав на заробітну платню через певні заходи щодо боржників-юридичних осіб у виконавчому провадженні (див. наступні матеріали), тобто таке законодавче «послаблення» стосується, передусім, дотримання прав громадян на оплату їх праці та соціальне забезпечення, оскільки у відповідності до Закону України «Про державний бюджет на 2022 рік» установлено у 2022 році мінімальну заробітну плату з 1 січня — 6500 гривень, отже п'ять її розмірів становить 32 500 гривень, тобто це той максимальний розмір зарплати громадянина-працівника під час війни, з доходу якого роботодавець буде сплачувати податки і

збори, таким чином, підтримуючи економіку нашої держави, ставиться у пріоритет.

З організаційного боку система виконавчого провадження зазнала під час війни значних перешкод і випробувань. Після 24 лютого 2022 року сфера примусового виконання рішень в Україні фактично зупинилася, а приватні виконавці зіткнулися з чималою кількістю перешкод як суто об'єктивного, так і нормативно-правового характеру.

В цей початковий період війни Міністерство юстиції України тимчасово припинило доступ державним і приватним виконавцям до автоматизованої системи виконавчого провадження (АСВП) — ключової онлайн-системи для роботи з примусовим виконанням рішень в Україні, у якій здійснюється весь документообіг, накладення та зняття обтяжень, відкриття та закриття виконавчих проваджень. Також було заблоковано доступ до інших державних реєстрів, які перебувають в адмініструванні Міністерства юстиції України. На той час це був зрозумілий і своєчасний крок держави, оскільки йшлося про збереження та захист даних надважливої державної системи.

Нині, коли бліцкриг росії в Україні провалився, здійснюється деокупація тимчасово захоплених ворожою армією територій поновлення і розвиток системи примусового виконання судових рішень постають перед державою з акцентами на завдання щодо адаптації української системи примусового виконання рішень до кращих європейських практик, особливо з огляду на поточні перспективи членства України в Європейському Союзі.

Саме тому Україні не варто зволікати з реформуванням системи виконання судових рішень, при цьому слід розуміти, що завжди складні часи вимагають складних і відповідальних рішень. Україні шлях один – рано чи пізно доведеться кардинально змінювати ситуацію у сфері примусового виконання рішень на краще, адже це ключовий показник дієвості правосуддя та важлива умова досягнення країною стратегічної мети — вступу до Європейського Союзу та до НАТО. Тепер слід розуміти одне – без приєднання до західної цивілізації в усіх питаннях ефективного управління, прозорості і прогнозованої правової системи, ефективною і інтегрованою в міжнародний ринок економіки просто не буде країни – трагічні і криваві події 2022-2023 тому є запорукою.

Пропоноване видання стане в нагоді здобувачам правової освіти та їх викладачам, практикуючим спеціалістам – державним і приватним виконавцями, а також іншим зацікавленим і вдумливим читачам.

ПОРЯДОК ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СУДІВ ТА ІНШИХ ОРГАНІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Примусове виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб), згідно із статтею 1 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», покладається на органи державної виконавчої служби та у визначених Законом України «Про виконавче провадження» випадках – на приватних виконавців.

Порядок примусового виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб) (далі – рішення) регламентовано Законом України «Про виконавче провадження» (далі – Закон).

Особливості примусового виконання рішень у період воєнного стану визначено пунктом 10² розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, відповідно до якого тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України (вказаний пункт в редакції Закону України від 11 квітня 2023 року № 3048-IX):

«10². До набрання чинності законом щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором, зупиняється вчинення виконавчих дій, забороняється заміна стягувачів у виконавчих провадженнях, стягувачами за якими є Російська Федерація або такі особи:

громадяни Російської Федерації;

юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства Російської Федерації;

юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства, відмінного від законодавства України, серед кінцевих бенефіціарних власників, членів або учасників (акціонерів) яких є Російська Федерація, громадянин Російської Федерації або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства Російської Федерації.

Зазначене обмеження не застосовується до громадян Російської Федерації, які проживають на території України на законних підставах, та юридичних осіб, створених та зареєстрованих

відповідно до закону України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером) яких є виключно громадяни Російської Федерації, які проживають на території України на законних підставах, або виключно громадяни України та громадяни Російської Федерації, які проживають на території України на законних підставах.

Тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ:

1) фізичні особи – боржники, на кошти яких накладено арешт органами державної виконавчої служби, приватними виконавцями, можуть здійснювати видаткові операції з поточного рахунку на суму в розмірі, що протягом одного календарного місяця не перевищує двох розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом про Державний бюджет України на 1 січня поточного календарного року, а також сплачувати податки, збори без урахування такого арешту, за умови що такий поточний рахунок визначений для здійснення видаткових операцій у порядку, встановленому цим підпунктом. Звернення стягнення у межах зазначеної суми на такому рахунку не здійснюється.

У разі накладення арешту на кошти, розміщені на декількох поточних рахунках фізичної особи – боржника в одному банку або на поточних рахунках у різних банках, для здійснення видаткових операцій має бути визначений лише один поточний рахунок фізичної особи – боржника в одному банку.

У разі наявності декількох виконавчих проваджень стосовно однієї фізичної особи – боржника для усіх виконавчих проваджень визначається один поточний рахунок для здійснення видаткових операцій. Кількість виконавчих проваджень не впливає на розмір суми, яка не підлягає зверненню стягнення і на яку фізична особа – боржник може здійснювати видаткові операції.

Для визначення такого поточного рахунку у банку фізична особа – боржник звертається до органу державної виконавчої служби, приватного виконавця, який наклав арешт на кошти фізичної особи –

боржника, із заявою про визначення поточного рахунку у банку для здійснення видаткових операцій. Заява може бути подана в паперовій формі (нарочно або засобами поштового зв'язку) або в електронній формі з дотриманням вимог, встановлених Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг».

У заяві зазначаються номер поточного рахунку, який фізична особа – боржник просить визначити для здійснення видаткових операцій, та найменування банку, в якому відкрито такий рахунок. Фізична особа – боржник несе відповідальність за достовірність зазначеної у заяві інформації.

Державний, приватний виконавець протягом двох робочих днів з дня отримання відповідної заяви фізичної особи – боржника виносить постанову про визначення поточного рахунку фізичної особи – боржника у банку для здійснення видаткових операцій та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня після винесення постанови:

надає/надсилає відповідну постанову банку (обслуговуючому банку);

перевіряє наявність інших виконавчих проваджень, відкритих стосовно фізичної особи – боржника, та, у разі якщо стосовно фізичної особи – боржника відкриті інші виконавчі провадження, одночасно надає/надсилає відповідну постанову до органів державної виконавчої служби або приватному виконавцю, які здійснюють примусове виконання у таких виконавчих провадженнях. У такому разі поточний рахунок, зазначений у відповідній постанові, вважається визначеним для здійснення видаткових операцій і в межах таких виконавчих проваджень.

Зупинення вчинення виконавчих дій або зупинення виконавчого провадження не є підставою для відмови у визначенні поточного рахунку для здійснення видаткових операцій.

У разі надходження від державного, приватного виконавця постанови про визначення поточного рахунку фізичної особи – боржника для здійснення видаткових операцій банк за визначенням у постанові рахунком здійснює видаткові операції на суму коштів у розмірі, встановленому цим підпунктом.

Особливості взаємодії органів державної виконавчої служби та приватних виконавців при визначенні поточного рахунку фізичної

особи – боржника у банку для здійснення видаткових операцій можуть встановлюватися Міністерством юстиції України;

2) юридичні особи – боржники, самозайняті особи (які використовують найману працю фізичних осіб), на кошти яких накладено арешт органами державної виконавчої служби, приватними виконавцями, можуть здійснювати видаткові операції з поточних рахунків виключно для виплати заробітної плати в розмірі не більше п'яти розмірів мінімальної заробітної плати на місяць на одного працівника такої юридичної особи чи самозайнятої особи, а також для сплати податків, зборів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Контроль за дотриманням встановлених законом вимог під час здійснення виплат покладається на службових осіб юридичної особи – боржника, самозайняту особу відповідно;

3) припиняється звернення стягнення на пенсію, стипендію (крім рішень про стягнення аліментів, про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю внаслідок кримінального правопорушення, та рішень, боржниками за якими є громадяни Російської Федерації);

4) визначені цим Законом строки перериваються та встановлюються з дня припинення або скасування воєнного стану;

5) зупиняється дія постанов державних виконавців про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві користування вогнепальною мисливською, пневматичною та охолощеною зброєю, пристроями вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, спорядженими гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії.

Зупиняється у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, вчинення виконавчих дій у виконавчих провадженнях з виконання рішень (крім рішень за позовами фізичних осіб про стягнення заробітної плати, грошового забезпечення військовослужбовців, його перерахунку, щодо забезпечення військовослужбовців житлом), боржниками за якими є підприємства

оборонно-промислового комплексу, визначені в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, органи військового управління, з'єднання, військові частини, вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, установи та організації, які входять до складу Збройних Сил України, рішень про стягнення з фізичної особи заборгованості за житлово-комунальні послуги на території територіальних громад, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України, або якщо стягнення заборгованості за житлово-комунальні послуги здійснюється щодо нерухомого майна, яке є місцем постійного проживання такої фізичної особи і було знищено або пошкоджено внаслідок воєнних (бойових) дій.

Положення, передбачені абзацом двадцять другим цього пункту, не поширюються на рішення, стягувачами за якими є держава, органи Пенсійного фонду України, інші державні цільові фонди, суб'єкти, визначені в абзаці двадцять другому цього пункту, а також на рішення про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю внаслідок кримінального правопорушення.

Забороняється відкриття виконавчих проваджень на підставі виконавчих написів нотаріусів, вчинених на кредитних договорах, які не посвідчені нотаріально.

Забороняється у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, відкриття виконавчих проваджень та вжиття заходів примусового виконання рішень на території територіальних громад, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої

Російською Федерацією території України (з дати віднесення територій до таких, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій до моменту виключення таких територій з переліку).

За рішеннями про стягнення аліментів підприємства, установи, організації, фізичні особи, фізичні особи – підприємці, які здійснюють відрахування із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника, перераховують стягнуті кошти на визначений у заяві або зверненні стягувача рахунок, а у разі відсутності реквізитів рахунка стягувача – на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби, приватного виконавця.

У період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, постанова або інший процесуальний документ (або їх частина), винесені у виконавчому провадженні приватним виконавцем, якщо вони суперечать вимогам законодавства щодо примусового виконання рішень, можуть бути скасовані за зверненням сторони виконавчого провадження або особи, права якої порушені, постановою керівника структурного підрозділу Міністерства юстиції України, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері примусового виконання рішень, або особи, яка виконує його обов'язки, крім випадків, якщо наявна інформація про судове провадження, ініційоване особою, яка подала звернення, у зв'язку із спором між тими самими сторонами з такого самого предмета і з тієї самої підстави. Банкам чи іншим фінансовим установам така постанова надсилається поштою або на офіційну електронну адресу, а також може бути вручена під розписку.

У період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, приватний виконавець за заявою сторони виконавчого провадження або з власної ініціативи, за умови наявності об'єктивних підстав, має право

своєю постановою скасувати постанову чи інший процесуальний документ (або їх частину), винесені ним у виконавчому провадженні».

Слід зазначити, що **питання діяльності приватних виконавців** під час воєнного стану визначено пунктом 6¹ розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»:

«6¹. Під час дії воєнного стану, введеного відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану»:

1) зупиняються до припинення або скасування воєнного стану в Україні встановлені частиною першою статті 40 цього Закону строки розгляду Дисциплінарною комісією подань про притягнення приватного виконавця до дисциплінарної відповідальності та прийняття рішення про застосування до приватного виконавця дисциплінарного стягнення;

2) відомості, які згідно з цим Законом підлягають внесенню до Єдиного реєстру приватних виконавців України, у разі відсутності технічної можливості для їх внесення вносяться Міністерством юстиції України після настання такої можливості;

3) планові та позапланові перевірки діяльності приватних виконавців не проводяться, крім передбачених підпунктом 9 цього пункту перевірок приватних виконавців, стосовно яких є сумніви щодо факту здійснення ними своєї діяльності в офісі приватного виконавця. У разі якщо на день введення воєнного стану позапланова перевірка діяльності приватного виконавця не була проведена, така перевірка проводиться в порядку, встановленому Міністерством юстиції України, після припинення або скасування воєнного стану за письмовим зверненням учасника виконавчого провадження щодо рішень, дій або бездіяльності приватного виконавця;

{Підпункт 3 пункту 6¹ розділу IV із змінами, внесеними згідно із Законом № 3048-IX від 11.04.2023}

4) діяльність приватного виконавця може бути зупинена строком на один місяць на підставі наказу Міністерства юстиції України за поданням керівника структурного підрозділу Міністерства юстиції України, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері примусового виконання рішень, погодженим не менше ніж п'ятьма

членами Дисциплінарної комісії, у разі виявлення ознак грубого порушення (мотивоване обгрунтування грубості порушення визначається у тексті наказу) приватним виконавцем вимог законодавства щодо примусового виконання рішень під час виконання ним професійних обов'язків. Протягом п'яти робочих днів з дня закінчення зазначеного строку чи дня припинення або скасування воєнного стану Міністерство юстиції України видає наказ про поновлення діяльності приватного виконавця;

5) приватний виконавець, який зупиняє свою діяльність, може замінюватися приватним виконавцем, який здійснює свою діяльність в іншому виконавчому окрузі, крім випадків, коли офіс приватного виконавця, який здійснюватиме заміщення, розташований у територіальній громаді, що належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України;

{Пункт 6¹ розділу IV доповнено підпунктом 5 згідно із Законом № 3048-IX від 11.04.2023}

6) приватний виконавець, який має на виконанні виконавчі провадження, може зупинити свою діяльність на підставі пункту 1 чи 2 частини першої статті 42 цього Закону, за умови вирішення питання про своє заміщення іншим приватним виконавцем. У такому разі укладення договору про заміщення приватного виконавця іншим приватним виконавцем здійснюється без погодження із стягувачем.

Такий приватний виконавець зобов'язаний повідомити Міністерство юстиції України про намір зупинити свою діяльність з підстави, передбаченої пунктом 1 чи 2 частини першої статті 42 цього Закону, не пізніше як за один робочий день та у той самий строк надати Міністерству юстиції України засвідчену належним чином копію договору про його заміщення іншим приватним виконавцем. Після прийняття Міністерством юстиції України відповідного наказу про зупинення діяльності приватного виконавця відомості про приватного виконавця, який здійснює заміщення, включаються до інформації автоматизованої системи виконавчого провадження, а також до Єдиного реєстру приватних виконавців України. До зазначених відомостей забезпечується вільний та безоплатний доступ

відповідно до частини першої статті 8 Закону України «Про виконавче провадження».

Приватний виконавець, який здійснює заміщення, у разі отримання заяви стягувача повертає виконавчий документ стягувачу або відповідно до рішення стягувача передає його до відповідного органу державної виконавчої служби або іншому приватному виконавцю не пізніше трьох робочих днів з дня отримання відповідної письмової заяви;

{Пункт 6¹ розділу IV доповнено підпунктом 6 згідно із Законом № 3048-IX від 11.04.2023}

7) договір про заміщення приватного виконавця може передбачати розподіл стягнутої основної винагороди між приватними виконавцями;

{Пункт 6¹ розділу IV доповнено підпунктом 7 згідно із Законом № 3048-IX від 11.04.2023}

8) якщо після спливу 10-денного строку тимчасової відсутності приватного виконавця до Міністерства юстиції України не надійшло звернення приватного виконавця про зупинення діяльності на підставі пункту 2 частини першої статті 42 цього Закону, Рада приватних виконавців України за пропозицією Міністерства юстиції України або за власною ініціативою вносить відповідне подання.

У поданні Ради приватних виконавців України зазначається приватний виконавець, який здійснюватиме заміщення.

Якщо Радою приватних виконавців України протягом 10 робочих днів з дня отримання пропозиції Міністерства юстиції України не внесено відповідне подання, питання про зупинення діяльності приватного виконавця та його заміщення вирішується Міністерством юстиції України самостійно;

{Пункт 6¹ розділу IV доповнено підпунктом 8 згідно із Законом № 3048-IX від 11.04.2023}

9) з метою належного контролю за тимчасовою відсутністю приватних виконавців, стосовно яких є сумніви щодо факту здійснення ними своєї діяльності в офісі приватного виконавця, Міністерство юстиції України на підставі письмового звернення сторони виконавчого провадження може провести відповідну перевірку приватного виконавця. Така перевірка здійснюється за місцезнаходженням офісу приватного виконавця, відомості про який

внесено до Єдиного реєстру приватних виконавців України, а її предметом є підтвердження факту здійснення приватним виконавцем своєї діяльності в офісі приватного виконавця.

Про дату і час проведення перевірки приватний виконавець повідомляється завчасно, але не пізніше ніж за п'ять календарних днів до дня її проведення, шляхом направлення повідомлення на адресу його електронної пошти, зазначену в Єдиному реєстрі приватних виконавців України, а також додатково засобами телефонного зв'язку.

У разі підтвердження за результатами перевірки факту відсутності приватного виконавця за місцезнаходженням його офісу такий приватний виконавець вважається тимчасово відсутнім.

До такого приватного виконавця застосовуються положення щодо зупинення його діяльності, встановлені підпунктом 8 цього пункту.

До тимчасової відсутності приватного виконавця також належить час його перебування поза межами території України та час проходження військової служби відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

Особливості проведення перевірки приватних виконавців, стосовно яких є сумніви щодо факту здійснення ними своєї діяльності в офісі приватного виконавця, можуть встановлюватися Міністерством юстиції України;

{Пункт 6¹ розділу IV доповнено підпунктом 9 згідно із Законом № 3048-IX від 11.04.2023}

10) у разі зупинення діяльності приватного виконавця на підставі пунктів 3, 4, 6 частини першої статті 42 цього Закону приватний виконавець протягом 10 робочих днів з дня отримання наказу Міністерства юстиції України про зупинення його діяльності зобов'язаний вирішити питання про своє заміщення іншим приватним виконавцем та у той самий строк надати Міністерству юстиції України засвідчену належним чином копію договору про його заміщення іншим приватним виконавцем.

Якщо протягом зазначеного строку приватним виконавцем не вирішено питання про заміщення та не надано відповідну копію договору, приватний виконавець, який здійснюватиме його заміщення, визначається Міністерством юстиції України на підставі пропозиції Ради приватних виконавців України.

Якщо Радою приватних виконавців України протягом 10 робочих днів з дня отримання запиту Міністерства юстиції України не надано відповідну пропозицію, приватний виконавець, який здійснюватиме заміщення, визначається Міністерством юстиції України самостійно;

{Пункт 6¹ розділу IV доповнено підпунктом 10 згідно із Законом № 3048-IX від 11.04.2023}

11) приватний виконавець, який має на виконанні незакінчені виконавчі провадження, може змінити виконавчий округ у разі, якщо його офіс розташований у територіальній громаді, що належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України. Такий приватний виконавець продовжує примусове виконання виконавчих документів, що перебували у нього на виконанні у виконавчому окрузі, який він змінив, з урахуванням обмежень, встановлених законодавством про виконавче провадження.

Для зміни виконавчого округу приватний виконавець повідомляє Міністерство юстиції України про свій новий виконавчий округ, а також надає інформацію про офіс приватного виконавця у новому виконавчому окрузі не пізніше наступного робочого дня з дня зміни виконавчого округу. Відповідність офісу визначеним вимогам перевіряється у порядку, встановленому законодавством України.

Інформація про зміну виконавчого округу вноситься до Єдиного реєстру приватних виконавців України.

Під час зміни виконавчого округу не допускається розміщення офісу приватного виконавця в територіальній громаді, що належить до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України.

У новому виконавчому окрузі не допускається відкриття виконавчих проваджень, місцем виконання яких є територія попереднього виконавчого округу.

Приватний виконавець має право повторно змінити свій виконавчий округ на попередній виконавчий округ, у якому він здійснював діяльність, за умови передачі виконавчих проваджень, відкритих у виконавчому окрузі, у якому він наразі здійснює діяльність, до органу державної виконавчої служби або іншого приватного виконавця в порядку, встановленому Міністерством юстиції України.

{Пункт 6¹ розділу IV доповнено підпунктом 11 згідно із Законом № 3048-IX від 11.04.2023}

Наказ Міністерства юстиції України про зупинення діяльності приватного виконавця може бути оскаржено до суду.

{Розділ IV доповнено пунктом 6¹ згідно із Законом № 2455-IX від 27.07.2022}».

Питання доступу приватних виконавців до **автоматизованої системи виконавчого провадження та Єдиного реєстру приватних виконавців України** у період дії воєнного стану здійснюється у відповідності до наказу Мін'юсту України від 04.04.2022 № 1310/5 (зі змінами внесеними згідно з наказами № 2068/5 від 24.05.2022, № 2422/5 від 15.06.2022, № 3563/5 від 23.08.2022, № 541/5 від 09.02.2023).

Приватним виконавцям доступ до автоматизованої системи виконавчого провадження припиняється та відновлюється адміністратором автоматизованої системи виконавчого провадження на підставі письмового повідомлення Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, яке готується в порядку, встановленому абзацами сьомим, п'ятнадцятим, сімнадцятим та двадцять четвертим цього пункту 2 вказаного наказу.

Повідомлення про відновлення приватному виконавцю доступу до автоматизованої системи виконавчого провадження готується Департаментом державної виконавчої служби Міністерства юстиції України на підставі звернення приватного виконавця у разі, якщо:

приватним виконавцем укладено договір (договори) страхування цивільно-правової відповідальності відповідно до вимог статті 24 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», строк дії якого (яких) не закінчився;

приватний виконавець не має заборгованості з плати за користування автоматизованою системою виконавчого провадження; офіс приватного виконавця не розташований на територіях, на яких ведуться активні бойові дії або тимчасово окупованих, інформація про які міститься в Переліку, та наявна можливість провести перевірку офісу приватного виконавця;

приватний виконавець здійснює діяльність в офісі, відомості про який внесені до Єдиного реєстру приватних виконавців України, та цей офіс відповідає вимогам, встановленим розділом II Положення про офіс приватного виконавця, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 15 листопада 2016 року № 3238/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 листопада 2016 року за № 1487/29617.

За наявності умов, визначених абзацами восьмим – десятим цього пункту, Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України доручає управлінню забезпечення примусового виконання рішень міжрегіонального управління Міністерства юстиції України, що перебуває в межах виконавчого округу приватного виконавця, провести перевірку щодо здійснення приватним виконавцем діяльності в офісі та відповідності офісу приватного виконавця встановленим вимогам.

Повідомлення про надання доступу до автоматизованої системи виконавчого провадження приватному виконавцю, який раніше не мав доступу до автоматизованої системи виконавчого провадження, готується Департаментом державної виконавчої служби Міністерства юстиції України на підставі звернення приватного виконавця у разі, якщо офіс приватного виконавця, не розташований на територіях, на яких ведуться активні бойові дії або тимчасово окупованих, інформація про які міститься в Переліку.

Доступ до автоматизованої системи виконавчого провадження помічникам приватного виконавця та особам, які працюють на умовах цивільно-правового чи трудового договору з приватним виконавцем та виконують обов'язки з реєстрації вхідної та (або) вихідної кореспонденції або веденні книг обліку за рахунками приватного виконавця (далі – відповідальні особи приватного виконавця) відновлюється (надається) на підставі письмового звернення приватного виконавця до адміністратора автоматизованої

системи виконавчого провадження у разі, якщо йому надано доступ до автоматизованої системи виконавчого провадження та відомості про його помічника внесені до Єдиного реєстру приватних виконавців України.

Доступ державним та приватним виконавцям до інших Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України (далі – Реєстри), які відповідно до законодавства використовуються ними для виконання повноважень з примусового виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб), відновлюється (надається) або припиняється адміністратором Реєстрів за умови відновлення (надання) або припинення таким виконавцям доступу до автоматизованої системи виконавчого провадження відповідно до цього наказу та з урахуванням положень постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2022 року № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану».

ЗУПИНЕННЯ ВИКОНАВЧИХ ДІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Зупинення виконавчих дій та строки такого супинення регулюються ст.ст. 34, 35 Закону України «Про виконавче провадження», при цьому ст. 34 не зазнала змін під час воєнного стану, що стосується строків (ст. 35 Закону), то ту наявні певні зміни.

Підстави супинення виконавчих дій	Строки супинення виконавчого провадження
<p>1) проходження боржником строкової військової служби, військової служби за призовом осіб офіцерського складу, військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, військової служби за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, або якщо боржник проходить військову службу та виконує бойові завдання військової служби у бойовій обстановці чи в районі проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, якщо згідно з умовами служби проведення виконавчих дій неможливе чи на прохання стягувача, який проходить таку військову службу;</p>	<p>до закінчення строку дії зазначених обставин</p>
<p>2) супинення судом стягнення на підставі виконавчого документа;</p>	<p>до розгляду питання по суті</p>
<p>3) супинення судом реалізації арештованого майна у разі відсутності іншого майна боржника, на яке може бути звернено стягнення;</p>	<p>до розгляду питання по суті</p>
<p>4) відкриття господарським судом провадження у справі про банкрутство</p>	<p>до закінчення строку дії зазначених обставин</p>

Зміст

ВСТУП	3
ПОРЯДОК ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СУДІВ ТА ІНШИХ ОРГАНІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	6
ЗУПИНЕННЯ ВИКОНАВЧИХ ДІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	20
ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ/БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ВИКОНАВЦІВ. КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ВИКОНАВЦІВ	28
ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ НА ПІДСТАВІ ВИКОНАВЧОГО НАПИСУ НОТАРІУСА ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	37
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СУДІВ ТА ІНШИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	40
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про виконавче провадження»	40
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»	183
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень»	235
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 29 червня 1999 р. № 1172 «Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів»	245
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ від 02.04.2012 № 512/5 «Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень»	255

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ від 05.08.2016 № 2432/5 «Про затвердження Положення про автоматизовану систему виконавчого провадження»	358
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ від 04.04.2022 № 1310/5 «Деякі питання доступу до автоматизованої системи виконавчого провадження та Єдиного реєстру приватних виконавців України у період воєнного стану»	412
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ від 15.12.2015 № 2586/5 «Про впорядкування відносин з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»	423
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ від 22.10.2018 № 3284/5 «Про затвердження Порядку проведення перевірок діяльності органів державної виконавчої служби, приватних виконавців»	434
ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ З ПИТАНЬ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ	468

НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ:

- НОВІ ВИКЛИКИ І СИСТЕМНІ ПРОБЛЕМИ
- ПОРЯДОК І ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СУДІВ ТА ІНШИХ ОРГАНІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ
- ЗУПИНЕННЯ ВИКОНАВЧИХ ДІЙ
- ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ, БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ВИКОНАВЦІВ
- ЗМІНИ І НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА, СУДОВА ПРАКТИКА

Оригінал-макет підготовлено
ТОВ Видавничий дім «Професіонал»

Підписано до друку 26.06.2023. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 39,5.

ТОВ «Видавничий дім «Професіонал»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 1533

WAR BOOKS
військова література

КУПИТИ